

Svårt att elda på rätt sätt med vedpanna

5/10 1993

NORDMALING (VK)

– Kan du elda med ved?
– Självklart, svarar du säkert. Det är bara och stoppa in några hopskrynkade tidningar, slänga på några klabbar och så tändstickan mot papperet. Sånt lärde man sig ju som barn, så de' så! Eller hur?

Nu är det tydligen inte så lätt att elda som vi i allmänhet tror. Under ett par veckors tid kommer nämligen fem kommuner i södra länsdelen, Nordmaling, Bjurholm, Vännäs, Vindeln och Umeå, i ett samarbetsprojekt att åka runt och sprida information.

Ett 100-tal premiärbesökare i Nordmaling på måndagskvällen fick inledningsvis se en så kallad soteld, en skorstensbrand – som nog är alla husägares fasa – samt ta del av räddningskårens arbetsmetoder.

• Cancerframkallande

Därefter vidtog den teoretiska informationen som säkert fick både en och annan att "ta sig en funderare", vilket också är syftet med kampanjen. Huvudbudskapet är att felaktig vedeldning är skadlig för miljön, cancerframkallande och dyr.

– Det är tyvärr inte fler än cirka tre procent av alla hushåll med vedeldning som fyller de teoretiska miljökraven. Alla andra uppvisar brister i någon form, antingen tekniskt eller kunskapsmässigt, konstaterar Bengt-Erik Lövgren,

konsult vid Älvdalens fastbränsleteknik AB, som är huvudtalare vid informationen.

• Fel utrustning

Framför allt har hushållen felaktig utrustning. Vedpannorna har för stor kapacitet i förhållande till behovet och resultatet blir den klassiska "strypningen" av tilluft för att inte vattnet i elementen ska börja koka. Följden blir felaktig förbränning, tjärbildning i skorstenen samt utsläpp av miljöfarliga ämnen.

– Svaret på problemen är i första hand en ackumulatortank som ökar vattenvolymen och medger högre effekt på förbränningen utan kokning. I andra hand – och kanske på sikt – innebär det byte till en modern panna med fullständig förbränning, menar Bengt-Erik Lövgren.

• Tekniken finns

I dag finns tekniken. Vad som återstår är att få villaägarna att lära sig elda på rätt sätt. Utöver "allmänheten" riktar sig den nu aktuella kampanjen sig även till yrkesfolk av olika kategorier, VVS-installatörer, sotare med flera.

Utöver den direkta informationen som kommer att upprepas från kommun till kommun ger de medverkande även tillfälle till individuell hjälp efter behov. Medarrangör i kampanjen är Länsförsäkringar.

OWE FREDRIKSSON

50 år onsdag 6 oktober Rolf Björklund, Nyåker.

Han är född i Holmfors och entreprenör. Sitt första arbete fick han hos sin pappa. Sedan hade han olika anställningar bl a som grävmaskinist. År 1977 blev han egen företagare och driver nu en omfattande rörelse inom entreprenadsektorn med bl a grusleveranser till SJ.

75 år onsdag 6 oktober Bertil Larsson, Hörnsjö, Nordmaling.

Jubilaren är född i Norrbotten och var kvar där fram till pensioneringen. I unga år var han stamanställd militär, bl a som regementsmusiker. Han genomgick då underbefälsskolorna. Just när han lämnat det militära blev han på nytt inkallad, nu till beredskapstjänst, under vilken han hade olika uppgifter bl a som befäl. Sin huvudsakliga sysselsättning hade han sedan i skogen.

I samband med att han pensionerades köpte han en fastighet i Nordmaling, där han fortfarande bor.

5/10 1993

● Hörnsjö IF, seriesegrare i div IV damer. Främre raden fr v: Anna Karlsson, Kristina Olovsson, Maria Antonsson, Karin Holmgren, Jeanette Lindgren, Gun-Marie Walterholm, Siw Sjöström. Mellanraden fr v: Lena Forsberg, Maria Konradsson, Helena Karlsson, Sofia Karlsson, Katarina Lundström, Elenor Hansson. Längst bak fr v: tränaren Ulf Karlsson, lagledaren Hasse Antonsson, samt Helena Hörnsten.

6/10 1993

Nordmaling under skolombyggnaden

8/10 1993

Lokalkatastrof för ungdomskultur

NORDMALINGS kommun har beslutat att Centralskolan i Nordmaling ska byggas om under en tvåårsperiod. Under denna tid måste lektionerna delvis hållas någon annanstans.

Arne Nilsson och Cathrina Strandberg har föreslagit:

- Tre lektionssalar på fritidshemmet Gluggen och på ungdomsgården.
- En lektionssal och tre kontorsutrymmen på Oasen.

Detta kommer att få katastrofala konsekvenser för ungdomskulturen. Konserter och discon kan ej hållas. Även danser, teater

och kulturföreningen Mumins kurser i dans, videoteknik och teater kan bli lidande.

Oasens stängning innebär att det som vår förening kämpar för – mer ungdoms- och musikverksamhet – raderas helt. Eftersom vi ej kan ha några arrangemang, blir vår förening omöjlig att driva.

Att även ungdomsgården läggs ned innebär att väldigt många ungdomar i åldern 13–18 år inte har något att göra kvällar och helger. Supandet kommer att söka sig längre ner i åldrarna. Främlingsfientligheten kommer att

öka, eftersom olika grupper ej kan mötas på en gemensam plats. Tidigare undersökningar visar att när ungdomsverksamhet läggs ned, ökar vandalism och annan brottslighet.

Vi är därför helt emot Arne Nilssons och Cathrina Strandbergs förslag. Våra egna förslag på skollokaler:

Gamla sjukstugan, gamla Ica Sjöbergs, hyra in baracker, hemkunskapslokaler, gymnastiksalen (när den ej används), scoutstugan.

Styrelsen för
Kulturföreningen Mumin

● Catharina och Ulf Andersson, Gräsmys, fick den 3 oktober på Umeå BB en pojke som var 49 cm lång och vägde 2 940 gram. Syskonen heter Rasmus, Sandra och Karl-Johan. 9/9 1993

Nordmaling under skolombyggnaden

Skamligt ta lokaler från kulturaktivitet

NORDMALINGS TÄRTORT saknade länge en ordentlig samlingslokal. Saken stöttes och blöttes åtskilligt innan man under 1986-87 uppförde en dylik lokal på skolområdet. Allt sedan dess har en falang stridit för att nämnda byggnad helt och hållet skall ligga under skolans kontroll. Det har dock, så här långt, varit svårt att motivera ett övertagande.

Nu har det ändå uppenbarat sig ett ypperligt tillfälle att ta första steget i önskad riktning. En om- och tillbyggnad skall genomföras på högstadiet. Givetvis behövs evakueringslokaler under tiden. Det finns ett förslag som bl a går ut på att allmänhetens samlingslokal Oasen skall byggas om till lektions- och kontorslokaler samt personalrum. Förslaget innebär även i öv-

rigt åtgärder som, om de genomförs, drabbar kultur- och fritidsverksamheten på ett negativt sätt. Genomgående slår förslaget mot grupper som redan tidigare har det tungt (t ex arbetslösa ungdomar).

Detta är fegt, skamligt och ansvarslöst. I tider med hög arbetslöshet och ett allmänt kärt ekonomiskt klimat bör man öka möjligheterna till aktivitet inom kultur och fritid - inte tvärt om.

Förslagsställarna har i princip nöjt sig med att inventera lokaler inom skolområdet. Låt oss hoppas att ledamöterna i BU-nämnden vågar lyfta blicken och titta lite längre. Det finns gott om tomma och ändamålsenliga lokaler i centrala Nordmaling. F d Hasses video, f d Wårdshuset, f d Sjöbergs livs och f d Tapetlagret ligger alla inom bekvämt gångavstånd från skolan.

Förslaget skall inom kort behandlas i barn- och utbildningsnämnden (BU). Ärendet får väl anses vara delikat så till vida att även kulturfrågor sorterar under BU-nämnden.

Skall BU-nämnden verkligen ta ett beslut som mer eller mindre sparkar undan benen för exempelvis kulturföreningen Mumin? Detta drabbar i så fall i huvudsak den yngre generationen som regelbundet använder Oasen vid konserter, diskon, musikövningar etc.

Att det behövs ersättningslokaler under den beräknade ombyggnadstiden (två år) är helt klart. Detta bör också kunna lösas på ett smidigt sätt, men då fordras förstås både hänsynstagande och god vilja.

Sven-Erik Berg

9/9 1993 80 år

80 år måndag 11 oktober Alice Rönnerberg, Rundvik.

Hon har hela sitt liv varit bygden trogen.

Under sitt yrkesverksamma liv arbetade hon på arbetsförmedlingen i Nordmaling - de sista åren som föreståndare. Hon har ett stort intresse för samhällsfrågor vilket tagit sig uttryck i ett aktivt deltagande i det politiska föreningslivet. Nykterhetsrörelsen har också legat henne varmt om hjärtat.

Hon började som 17-åring i Rundviks stråkorkester och har under hela sitt liv ägnat sig åt sång och musik. Hon är nu medlem i Rundviks PRO-kör.

Trots att hon levtt ett mycket aktivt liv har hela tiden familjen kommit i främsta rummet och hon har visat stor omtanke och omsorg om sina närmaste.

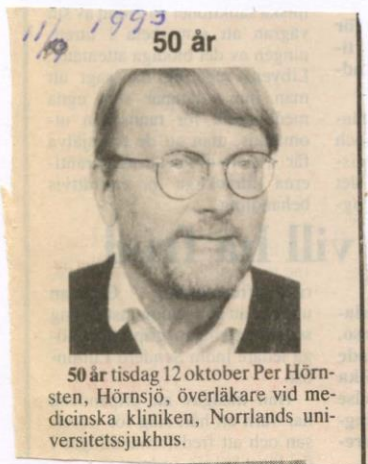
Hennes make Bengt Rönnerberg avled 1974.

● Carina Holgersson och Roger Johansson, Lögdeå, fick den 5 oktober på Umeå BB en flicka som var 52 cm lång och vägde 3 745 gram. Syskonen heter Emilia.

● Marlene Mattsson och Hans Bäcklund, Nordmaling, fick den 4 oktober på Umeå BB en flicka som var 50 cm lång och vägde 3 175 gram. Syskonen heter Torun, Linn, Ylva, Pheder, Unni, Liv och Didrik.

50 år tisdag 12 oktober Per Hörnsten, Hörnsjö, överläkare vid medicinska kliniken, Norrlands universitetssjukhus.

• Jan-Eric Rönnlund och Olle Hjortsberg, lantmäteriet Umeå, har under några veckor omsatt höjdkurvor till siffror. Målet är att finna en plats för den nya bron.

Tvingas offra fungerande bro

HÅKNÄS (VK)

Den fullt fungerande bron över Öre älv måste offras för att E4 genom länet ska uppnå full europastandard. Bron klarar nämligen inte att breddas.

Den något pessimistiska upptäckten har konstaterats sedan översynen av bron och den intilliggande fyrvägs-korsningen tagit sin början.

Ombyggnaden och därmed anpassningen av E4 till modern vägstandard kommer i Håknäs att bli mångdubbelt fördyrad på grund av att E4-bron över älven inte kan breddas. I stället kommer vägverket att tvingas bygga en helt ny bro – sannolikt nedströms nuvarande – när projektet tar sin början. Under ett par veckors tid har lantmäteriet mätt nivåskillnader och tittat på alternativa sträckningar och nu kan det konstateras att projektet blir betydligt större än förväntat.

Olle Hjortsberg och Jan-Eric Rönnlund, lantmäteriet Umeå, har efter några veckors mätningar nu börjat få fason på höjdkurvorna i området och snart omsatt dem alla i siffror. De antyder att en planfri korsning troligtvis innebär att vägbanan sänks för att snabbare skapa nödvändig nivåskillnad till de anslutningsvägar som ska passera över E4.

Den planfria korsningen ingår sedan tidigare i planeringen men att bron däremot inte kan breddas uppfattas som mer bekymmersamt.

En ny kostar dessutom miljonbelopp och ingen vet för dagen när pengar blir tillgängliga.

– Vi ser över E4:s hela vägsträcka genom länet för att ha ett antal projekt i beredskap om staten skjuter till pengar. I vår egen långtidsplanering ingår de däremot inte för närvarande, kommenterar Bertil Hedman, vägverket, Umeå.

• Nytt broläge

I Håknäs letar man nu efter ett nytt broläge och tror sig finna det strax nedströms nuvarande. Det innebär också att den nya E4-sträckningen hamnar något närmare byn än dagens.

Dagens tre E4-korsningar i Nordmaling förväntas bli två i framtiden. För dagen förefaller en korsning i närheten av Rödviken samt en strax söder om nuvarande infart till Levar som mest realistiskt. Dessa två medför att anslutningen vid Statoil troligen endast blir en överfart mot Olofsfors. Ännu så länge är dock Nordmaling placerat i "malpåse".

På gång är däremot ett förslag som ska klarlägga nya alternativ i Hörnefors. Dagens tre korsningar blir antingen en eller två. Oavsett vilket så finns en något högre prioritet för Hörnefors eftersom det vid samhället finns en bro av otillräcklig bredd.

– Hörnefors kan bli komplicerat eftersom behoven av anslutningsvägar till industriområden, Norrbyn samt andra allmänna vägar måste tillgodoses, menar Bertil Hedman.

OWE FREDRIKSSON

Fick lobesök på jobbet

13/10 1993
NORDMALING: Lodjur, både vuxna och årsungar, har varit ovanligt synliga i Nordmalings kommun under de senaste veckorna. Förutom att ett djur påkördes och dödades vid bron över Lögde älv föregående helg har under den gångna helgen dels två årsungar och dels ett vuxet djur varit synliga i samma område.

Det var Ragnar Westermark, Mo, som i lördags såg ett vuxet djur passera över en anslutningsväg till E 4 vid Olofsfors och en skogsmaskinförare, Dennis Agestedt, har enligt samme Westermark haft besök av två årsungar på arbetsplatsen. En uppgift som cirkulerar är också att minst ett par djur varit synliga vid Olofsfors-åkeren vid ett tidigare tillfälle.

15/10 Grekisk order ger jobb i Nordmaling

Sex nya jobb i Nordmaling.

Det blir resultatet av en order på 2,5 miljoner kronor till företaget Oil Recover Sweden (f d Roto Mekan).

– Vi ska leverera en oljesaneringsbåt till Grekland, berättar företagets VD Ansgar Österlund.

För 1,5 vecka sedan blev det klart att Oil Recover Sweden, ORS, i Nordmaling ska leverera en båt för oljesanering till en kommun i norra Grekland.

– Vi har redan anställt fyra personer extra för båtbygget, men vi

kommer att behöva ett par till under några månader framöver, säger Ansgar Österlund, VD för tillverkningsföretaget ORS samt försäljningsbolaget Roto Trading.

ORS bildades sedan det gamla tillverkningsföretaget Roto Mekan gått i konkurs, för ett år sedan. Företaget tillverkar oljeskyddsutrustning, så kallade oljeskimrar. De används för att ta upp råolja ur avfallsgropar, hamnar eller vattendrag.

• Kan bli fler båtar

Nu har företaget gått ett steg längre och utvecklat en båt för oljesanering.

– Den båt som Grekland beställt blir den första vi gör. Den kan också användas till andra former av sanering, till exempel skräp i hamnar, säger Ansgar Österlund.

Förhandlingar pågår om tillverkning av fler oljesaneringsbåtar. Ytterligare tre kan bli aktuella i Grekland och en konsultfirma från Cityvarvet i Göteborg har visat intresse för två båtar.

– Vi ska också levera en förbränningsugn, vilket kräver 100–150 timmars jobb, fortsätter VD:n

Så fler korttidsanställningar kan bli aktuella framöver.

MARIANNE WINKA

16/10 Framgångar för Passats

NORDMALING: Kennel Passats, Mullsjö, uppfödning av schäfer har resulterat i framgångar inom polisväsendet. Kenneln ägs av Ingall Jonsson. Nu senast är det Passats Gino, förare Tomas Pettersson, samt Passats Ali, förare Leif Carlsson, som vid helgens nordiska mästerskap för polishundar belade första respektive andra plats.

Passats Gino blev för övrigt SM-vinnare tidigare i år och då kom Ali på en hedrande tredjeplats.

Sång och musik vid dukade bord

RUNDEVIK: På tisdagskvällen samlades musik- och sångintresserade vid dukade bord i Rundviksgården. Nordmalings baptistförsamling stod som arrangör med Yvonne Hägglund och Asta Berglund som inbjudare.

Börje Peterson höll inledning samt även den avslutande andaktsstunden. Ett 20-tal i kören Sångarna sjöng under Birgitta Wallssons ledning.

Det förekom sång under hela kvällen, bland annat Rossanders trio och duett med Åke Söderberg och Birgitta Wallson samt Patrik Dahlid och Hans Lindberg. Solo framfördes av Elisabet Rossander.

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 16 oktober 1993

Kommun ställer ultimatum

Företagsägare tvingas lösa tunneltvist för att få röjningsuppdrag

NORDMALING (VK)
Nu hotar Nordmalings kommun ägarna till Nordmalingsbyggen AB beträffande uppgörelsen kring tunnelbygget i Lögdeälven vid Fällfors.

— Är tvisten inte löst senast 22 oktober får ert andra företag, BÅ Miljö KB, inte snöröjningen i Nordmalings samhälle!

Förhandlingsklimatet har hårdnat mellan å ena sidan Nordmalings kommun, å andra sidan entreprenören för tunnelbygget, Nordmalingsbyggen AB. Företaget hävdar sedan ett år tillbaka att man har

en fordran hos kommunen på flera miljoner kronor för fördyringar i samband med tunnelbygget. Kostnader som Nordmalingsbyggen i sin tur står i skuld för hos sina underentreprenörer.

Parallellt med tvisten har ägarna till Nordmalingsbyggen AB, familjen Brömster, bildat ett nytt företag, BÅ-Miljö KB, som lämnat anbud på plogning, snöröjning samt halkbekämpning i Nordmalings samhälle. Tekniska utskottet har sett över alla anbud och funnit att BÅ-Miljö KB är lägst i jämförelse med övriga två, vägverket samt Nordmalings bilfrakt. Trots det är det inte självklart vem som får uppdraget.

— Vi har en tvist med ägarna till

Nordmalingsbyggen AB beträffande tunnelbygget. Så länge den tvisten är olöst kommer vi inte att förhandla med dem om något avtal, säger Östen Gustavsson, m, ordförande i tekniska utskottet i en kommentar.

• Sista datum

Tekniska utskottet har lämnat ett sista datum, 22 oktober, när tvisten med Nordmalingsbyggen ska vara löst.

"Om detta (tvisten) inte kan lösas inom utsatt tid får tekniska avdelningen i uppdrag att förhandlingsupphandla med övriga anbudsgivare", skriver tekniska utskottet i protokollet som justerades under torsdagen av Östen Gustav-

son respektive Bengt Åberg, s.

— Det här känns fruktansvärt. Kommunen gör allt för att svälta oss till döds. Det säger Dan Brömster, en av bröderna som representerar familjen Brömster.

— Genom att förhåla ärendet och till och med ställa in planerade förhandlingar försöker kommunen få Nordmalingsbyggen att gå i konkurs. Hittills har man inte lyckats men nu försöker man tydligen komma åt oss med andra tänkbara möjligheter. Det här visar att det inte är företaget utan oss personligen man är ute efter.

• Ger inte vika

Dan Brömster konstaterar samtidigt att företaget inte kommer att

ge vika för kommunen. Nordmalingsbyggens fordran kommer att stå kvar.

— Det här gäller inte enbart oss. Det gäller även existensen för de vi anlitade som underentreprenörer, säger Dan Brömster. Han säger också att han kommer att överklaga beslutet om tekniska utskottet väljer ett högre anbud än deras.

Genom att ställa krav på "tvistlösning" innan avtal ingås visar tekniska utskottet att BÅ-Miljö KB anses kapabelt att klara entreprenaden. En juridisk prövning har således att ta ställning till kommunens sammankoppling av två olika juridiska personers (företag) ansvarsområden och verksamhet.

OWE FREDRIKSSON

20-tal tjänster i fara

NORDMALING (VK)

Socialförvaltningens förväntade överskott för 1993 på 3,2 miljoner kr kommer att uppväga 1994 års underskott. 1995 pekar däremot på sex Mkr i underskott och kommer otvivelaktigt att tvinga förvaltningen till personalminskningar.

- Ett 20-tal personer är den nedskärning vi tvingas räkna med, bekräftar Jan Granlund, m. nämndens ordförande. Han understryker att förhoppning finns om att klara nedskärningen inom ramen för naturlig avgång.

1993 års förväntade överskott förklarar inte intrycket av att socialförvaltningen i Nordmaling har tre tuffa år med hård bantning framför sig. Även om årets plus överväger nästa års beräknade underskott på 2,8 miljoner är det inte med säkerhet att nämnden kan räkna med att få behålla hela summan 3,2 miljoner.

Enligt ett kommunalt beslut får endast tre procent av budgeten tas över till efterföljande verksamhetsår och det betyder i nämnda fall 2,2 miljoner.

Riktigt illa ser det ut för 1995 och det sprider redan nu oro bland de invigda. Budgeten pekar på sex miljoner i underskott och det motsvarar i personalminskning omkring 20 tjänster varav förvaltningsledningen hoppas klara fyra miljoner genom "naturlig avgång" bland Tallbackens personal.

- Desutom kommer även hemtjänsten att drabbas med ett sparkrav på två miljoner, bland annat som en följd av minskad verksamhet i Gräsmyr, konstaterar Jan Granlund.

Jan Granlund ger uttryck för det positiva i att kommunen skapat 21 nya platser i äldreomsorgen, åtta i vardera Norrfors och Gräsmyr samt fem platser för demensboende på Strandholmen.

Byggnadsprojekten i budgetförslaget innebär i korthet en ombyggnad av "viken"-avdelningarna på Strandholmen. På sikt hoppas förvaltningsledningen även kunna bygga om Tallbacken enligt intentionerna i Ädel-reformen.

OWE FREDRIKSSON

Nordmaling

20 tjänster ska bort från äldreomsorgen

□ Tre år i följd med underskott i budgeten. Det konstaterar socialnämnden i Nordmaling som räknar med att tvingas minska sin personal inom äldreomsorgen med motsvarande 20-talet tjänster fram till 1995.

□ - Överskottet för 1993 täcker underskottet 1994 men sedan måste vi spara 6 miljoner kronor för att få jämvikt 1995, säger Jan Granlund, nämndens ordförande.

DEL 1 SIDAN 4

22/10
1993

+

Vår käre
**Hugo
Näsström**
* 10/3 1930 † 19/10 1993
har hastigt lämnat oss i ousäglig
sorg och saknad.
Nyåker 21 oktober 1993
Nils och Sonja
Birgitta och Per
*Så liten plats en människa tar på
jorden
Mindre än ett träd i skogen
Så stort tomrum han lämnar
efter sig
En hel värld kan inte fylla det*
Begravningen äger rum 28 oktober kl 12.00 i Nyåkers gravkapell. Därefter inbjudes till minnesstund i kyrksalen. O s a senast 26 oktober till Erixons Blomsterhandel 102 28. I stället för blommor tänk på Fonden för hjärt- och kärlsjukdomar.

22/10 1993

Samfund enas i samma tidning

NORDMALING: Inför en välfylld pingstkyrka i Nordmaling, hölls ett gemensamt informationsmöte med baptistförsamlingen i Mo, om den nya gemensamma satsningen och utgivningen av veckomagasinet Petrus.

Pingströrelsen, helgelsesamfundet/fribaptisterna, svenska alliansmissionen och Örebromissionen, har lagt ner sina respektive veckotidningar och ingår nu i veckomagasinet Petrus.

Där finns att läsa allt ifrån separata sidor från varje rörelse till internationella nyheter, församlingsreportage från världskonferenser och det lilla mötet.

Pastor Börje Peterson predikade och cirka 15 baptistsångare sjöng under Birgitta Wallsons ledning. Mötesledare var Zeke Olofsson.

Välbesökt höstmarknad 21/10 1993

NORDMALING: Helgens höstmarknad vid Rödviden blev en stor succé med stor besöksstillströmning. Såväl under lördagen som söndagen trängdes folk vid stånden.

– Rökt skinka, varm korv och tunnbröd tycks sälja bäst. Svårare är det med jägartillbehör. Det

märks att älgjakten kommit i gång igen, kommenterade en av utställarna som ändå var nöjd med söndagens försäljning.

Nordmalings IF står som arrangör för höstmarknaden som uppenbart lockar både utställare och besökare.

• Höstmarknaden i Nordmaling var välbesökt. Rökt skinka var en given handelsvara.

21/10 1993

Medtagna svanar på hal is

25/10
1993

NORDMALING: Tre svanar på hal is blev på söndagen föremål för en utryckning för räddningstjänsten i Nordmaling. Svanarna hade hamnat på isen vid Långron och kunde inte ta sig därifrån.

Två man ur räddningstjänsten lyckades jaga ned en svan i vattnet. De två andra bars upp på land. De var mycket medtagna, vilket kanske förklarar varför de halkat omkring som Bambi på isen.